ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 15. septembra 2011 *

V spojených veciach C-180/10 a C-181/10,

ktorých predmetom sú dva návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Naczelny Sąd Administracyjny (Poľsko) z 9. marca 2010 a doručené Súdnemu dvoru 9. apríla 2010, ktoré súvisia s konaniami:

Jarosław Słaby

proti

Minister Finansów (C-180/10)

a

Emilian Kuć,

* Jazyk konania: poľština.

Halina Jeziorska-Kuć

proti

Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie (C-181/10),

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory J. N. Cunha Rodrigues, sudcovia A. Arabadžiev (spravodajca), U. Lõhmus, A. Ó Caoimh a P. Lindh,

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— E. Kuć a H. Jeziorska-Kuć, v zastúpení: W. Modzelewski, radca prawny,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Szpunar, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: D. Triantafyllou a K. Herrmann, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. apríla 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 4 ods. 1 a 2 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/98/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, s. 129, ďalej len „šiesta smernica“), ako aj článku 9 ods. 1, článku 16 a článku 295 ods. 1 bodu 3 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, s. 1), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/138/ES z 19. decembra 2006 (Ú. v. EÚ L 384, s. 92, ďalej len „smernica o DPH“).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci dvoch sporov, jednak medzi J. Słabým a Minister Finansów (minister financií) (vec C-180/10) a jednak medzi E. Kućom a H. Jeziorskou-Kućovou (ďalej len „manželia Kućovci“) a Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie

(riaditeľ Daňovej správy vo Varšave) (vec C-181/10) vo veci otázky, či prevody viacerých pozemkov určených na výstavbu musia podliehať dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

Právny rámec

Právo Únie

3 Smernica o DPH v súlade so svojimi článkami 411 a 413 zrušila a nahradila od 1. januára 2007 právnu úpravu Únie v oblasti DPH, a to najmä šiestu smernicu. Podľa odôvodnenia č. 1 a 3 smernice o DPH bolo prepracovanie šiestej smernice nevyhnutné v záujme prezentovania ustanovení z oblasti harmonizácie právnych úprav členských štátov týkajúcich sa DPH jasným a prehľadným spôsobom v zmenenej štruktúre a znení a bez toho, aby sa podstatne zmenil jej obsah. Ustanovenia smernice o DPH sú v podstate zhodné so zodpovedajúcimi ustanoveniami šiestej smernice.

4 V zmysle článku 2 ods. 1 písm. a) smernice o DPH, ktorá v podstate preberá pojmy článku 2 ods. 1 šiestej smernice, dani z pridanej hodnoty podlieha „dodanie tovaru za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká“.

5 Článok 9 ods. 1 smernice o DPH, ktorý je formulovaný v podstate zhodne so znením článku 4 ods. 1 a 2 šiestej smernice, stanovuje:

„‚Zdaniteľná osoba' je každá osoba, ktorá nezávisle a na akomkoľvek mieste vykonáva ekonomickú činnosť, odhliadnuc od účelu alebo výsledkov tejto činnosti.

‚Ekonomická činnosť' je každá činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby vrátane ťažobných a poľnohospodárskych činností a činností pri výkone slobodných povolaní. Ekonomickou činnosťou je predovšetkým využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe [majúceho sústavnú povahu – *neoficiálny preklad*]."

6 Článok 12 ods. 1 a 3 smernice o DPH, ktorý v podstate reprodukuje pojmy článku 4 ods. 3 šiestej smernice, obsahuje nasledujúce ustanovenia:

„1. Členské štáty môžu považovať za zdaniteľnú osobu každú osobu, ktorá príležitostne uskutočňuje transakciu týkajúcu sa činností uvedených v druhom pododseku článku 9 ods. 1, a najmä jednu z týchto transakcií:

…

b) dodanie stavebných pozemkov.

…

3. Na účely písmena b) odseku 1 je ‚stavebný pozemok' akýkoľvek neupravený alebo upravený pozemok, ktorý členské štáty zadefinujú ako stavebný pozemok."

7 Článok 16 prvý odsek smernice o DPH, ktorý v podstate zodpovedá článku 5 ods. 6 šiestej smernice, znie:

„Použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku zdaniteľnej osoby, na osobnú spotrebu tejto zdaniteľnej osoby alebo na osobnú spotrebu jej zamestnancov, alebo bezodplatné poskytnutie tohto tovaru, alebo všeobecnejšie jeho využitie na iné ako ekonomické účely, sa považuje za dodanie tovaru za protihodnotu, ak DPH za príslušný tovar alebo za jeho súčasti bola úplne alebo čiastočne odpočítateľná."

8 Článok 295 ods. 1 body 1 a 3 smernice o DPH definuje rovnako ako článok 25 ods. 2 prvá a tretia zarážka šiestej smernice, že „poľnohospodár" je na účely kapitoly 2 hlavy XII „zdaniteľná osoba, ktorá vykonáva svoju činnosť v poľnohospodárskom, lesníckom alebo rybárskom podniku" a „poľnohospodár s paušálnou úpravou" je „poľnohospodár, na ktorého sa vzťahuje paušálna úprava ustanovená v tejto kapitole".

9 Článok 296 ods. 1 smernice o DPH, ktorý zodpovedá článku 25 ods. 1 šiestej smernice, stanovuje:

„Ak by uplatňovanie všeobecnej úpravy DPH alebo osobitnej úpravy ustanovenej v kapitole 1 spôsobilo poľnohospodárom ťažkosti, členské štáty môžu v súlade s touto kapitolou uplatniť na poľnohospodárov paušálnu úpravu, ktorej cieľom je kompenzácia DPH účtovanej pri nákupe tovaru a služieb poľnohospodármi s paušálnou úpravou."

Vnútroštátna právna úprava

10 Článok 15 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona z 11. marca 2004 o dani z tovaru a služieb (ďalej len „zákon o DPH“) stanovuje:

„1. Za zdaniteľné osoby sa považujú právnické osoby, organizačné jednotky bez právnej subjektivity a fyzické osoby, ktoré samostatne vykonávajú ekonomickú činnosť v zmysle odseku 2, odhliadnuc od účelu alebo výsledkov tejto činnosti.

2. Za ekonomickú činnosť sa považuje každá činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby vrátane ťažobných a poľnohospodárskych činností a činností pri výkone slobodných povolaní, a to aj vtedy, ak činnosť bola vykonaná iba raz za okolností svedčiacich o úmysle vykonávať túto činnosť opakovane. Za ekonomickú činnosť sa považujú tiež činnosti, ktoré spočívajú vo využívaní hmotného alebo nehmotného majetku na účely trvalého dosahovania zisku.

…

4. V prípade fyzických osôb vykonávajúcich výlučne činnosť v poľnohospodárstve, lesníctve alebo rybárstve sa za zdaniteľné osoby považujú tie, ktoré vyplnili prihlášku na zápis do registra uvedenú v článku 96 ods. 1.

5. Ustanovenie odseku 4 sa uplatní primerane na fyzické osoby vykonávajúce výlučne poľnohospodársku činnosť za iných okolností, ako sú okolnosti uvedené v tomto odseku.“

11 Článok 43 ods. 1 body 3 a 9 zákona o DPH stanovuje:

„1. Od dane je oslobodené:

…

(3) dodanie výrobkov z vlastnej poľnohospodárskej činnosti poľnohospodárom s paušálnou úpravou a poskytovanie poľnohospodárskych služieb poľnohospodárom s paušálnou úpravou;

…

(9) dodanie nezastavaných pozemkov s výnimkou stavebných pozemkov a pozemkov určených na výstavbu“.

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C-180/10

12 J. Slaby nadobudol ako fyzická osoba nevykonávajúca ekonomickú činnosť v roku 1996 pozemok klasifikovaný v súlade s územným plánom platným v tom čase ako pozemok slúžiaci na poľnohospodárske účely. Tento pozemok užíval v rokoch 1996 až 1998 na potreby poľnohospodárskej činnosti, pričom tieto aktivity ukončil v roku 1999.

13 V roku 1997 bol predmetný územný plán zmenený, sporný pozemok bol v dôsledku toho prekvalifikovaný a určený od tejto chvíle na výstavbu rekreačných chát. V dôsledku tejto zmeny rozdelil J. Słaby pozemok na 64 parciel, ktoré od roku 2000 postupne predával fyzickým osobám.

14 Dňa 17. septembra 2007 podal J. Słaby písomný návrh na poskytnutie výkladu ministrovi financií, aby v zmysle článku 15 ods. 1 zákona o DPH určil, či sa má rozdelenie pozemku na menšie parcely a ich následný odpredaj rôznym nadobúdateľom považovať za činnosti podliehajúce DPH.

15 Minister financií vo výklade z 13. decembra 2007 potvrdil, že tieto činnosti predstavujú ekonomickú činnosť vzhľadom na to, že osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť, je v zmysle zákona o DPH zdaniteľnou osobou vykonávajúcou ekonomickú činnosť, a takisto aj rozsah a miera plánovanej činnosti a rozdelenie pozemku na jednotlivé parcely svedčia o tom, že J. Słaby mal v úmysle opakovane realizovať predaj.

16 J. Słaby podal žalobu proti tomuto výkladu. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (ďalej len „prvostupňový súd“) výklad ministra financií zrušil a rozhodol, že z faktických okolností v tomto prípade nevyplýva, že by J. Słaby vykonával alebo zamýšľal vykonávať ekonomickú činnosť v oblasti obchodovania s nehnuteľnosťami, ale vyplýva z nich to, že vykonáva poľnohospodársku činnosť, ktorá bola v tom čase oslobodená od DPH. Podľa tohto súdu nič nedovoľuje dospieť k záveru, že by pozemok nadobudol s úmyslom odpredaja vzhľadom na to, že bol nadobudnutý na potreby poľnohospodárskej činnosti a že bol na tento účel využívaný. Rozdelenie a predaj parciel boli následkom zmeny územného plánu uskutočnenej nezávisle od vôle J. Słabého. Podľa prvostupňového súdu teda žalobca v konaní vo veci samej nekonal ako obchodník, keď nadobudol predmetný pozemok.

17 Minister financií podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý podal tento návrh na začatie prejudiciálneho konania. Tvrdí, že predmetný pozemok, ktorý bol nadobudnutý na účely poľnohospodárskej výroby, nebol užívaný výlučne na osobnú potrebu J. Słabého, ale bol určený pre jeho poľnohospodársky podnik a slúžil v dôsledku toho na výkon ekonomickej činnosti.

18 Za týchto okolností rozhodol Naczelny Sąd Administracyjny prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je fyzická osoba, ktorá vykonávala poľnohospodársku činnosť na pozemku a ktorá neskôr v dôsledku zmeny územného plánu uskutočnenej z dôvodov nezávislých od jej vôle zastavila výkon tejto činnosti, prekvalifikovala majetok na súkromný majetok, rozdelila ho na menšie časti (pozemky určené na výstavbu rekreačných chát) a začala s jeho predajom, z uvedených dôvodov zdaniteľnou osobou povinnou platiť daň z pridanej hodnoty v zmysle článku 9 ods. 1 smernice o DPH, ako aj článku 4 ods. 1 a 2 šiestej smernice 77/388/EHS, ktorá je povinná vyúčtovať daň z pridanej hodnoty z dôvodu svojej obchodnej činnosti?“

Vec C-181/10

19 Manželia Kućovci sú od roku 1996 majiteľmi poľnohospodárskeho podniku, ktorý nadobudli ako poľnohospodársky pozemok, na ktorom nie je povolená výstavba. Tento pozemok používali na účely poľnohospodárskej činnosti do konca roku 2006, a to na chov koní a následne na pestovanie rastlín určených na kŕmenie pre ich zvieratá.

20 V roku 2004 po doručení výkladu daňového úradu sa manželia Kućovci zapísali ako zdaniteľné osoby povinné platiť DPH, aj keď podľa nich ich podnik patril do ich súkromného vlastníctva.

21 V dôsledku zmeny územného plánu, podľa ktorej bol predmetný pozemok prekvalifikovaný a určený na výstavbu na bytové účely a účely služieb, začali postupne a neorganizovane odpredávať určité časti ich podniku. Tieto dodania podliehali DPH.

22 Podľa manželov Kućovcov nemali podliehať uvedené dodania DPH, pretože sa viažu na ich súkromné vlastníctvo. Požiadali riaditeľa Daňového úradu vo Wołomine o písomný výklad tejto veci. Vo svojom výklade z 13. júna 2008 tento riaditeľ konštatoval, že predaj pozemkov predstavuje dodanie tovaru za protihodnotu a podlieha DPH. Tento výklad potvrdil Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie (Riaditeľ daňovej správy vo Varšave).

23 Manželia Kućovci podali proti tomuto výkladu žalobu na Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie. Podľa tohto súdu podliehajú sporné dodania stavebných pozemkov DPH jednak z dôvodu, že tieto pozemky sú súčasťou poľnohospodárskeho podniku manželov Kućovcov, a jednak z dôvodu, že títo manželia uskutočnili tieto dodania ako obchodníci. Tieto dve okolnosti odôvodňujú nezávisle jedna od druhej, že táto činnosť podlieha DPH.

24 Naczelny Sąd Administracyjny, na ktorý manželia Kućovci podali kasačný opravný prostriedok, tvrdí po prvé, že títo manželia využívali ako poľnohospodári systém s paušálnou úpravou zdanenia DPH. Následne sa tento súd pýta, či sa predaj predmetných pozemkov môže považovať za prevod majetku patriaceho do súkromného vlastníctva, ak pri nadobudnutí týchto pozemkov nemali právo na odpočet DPH. Súd okrem toho zdôrazňuje, že predmetné pozemky boli používané nielen na dodávanie

poľnohospodárskych tovarov, ale aj na osobnú potrebu poľnohospodára a členov jeho rodiny.

25 Za týchto okolností rozhodol Naczelny Sąd Administracyjny prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je na poľnohospodára s paušálnou úpravou v zmysle článku 295 ods. 1 bodu 3 smernice [o DPH], ktorý predáva pozemky pôvodne využívané na jeho poľnohospodársku činnosť, ktoré sú v územnom pláne obce vymedzené ako pozemky určené na výstavbu na bytové účely a účely služieb, ktoré však boli nadobudnuté ako poľnohospodárske pozemky (oslobodené od DPH), uplatniteľný článok 16 tejto smernice, podľa ktorého sa vyčlenenie majetkových hodnôt podniku na osobnú potrebu zdaniteľnej osoby alebo na iné ako ekonomické účely považuje za dodanie tovaru za protihodnotu iba vtedy, ak tieto majetkové hodnoty oprávňovali na úplný alebo čiastočný odpočet DPH?

2. Má byť [v prípade kladnej odpovede] poľnohospodár s paušálnou úpravou v zmysle článku 295 ods. 1 bodu 3 smernice [o DPH], ktorý predáva pozemky využívané na poľnohospodársku činnosť, ktoré sú v územnom pláne obce vymedzené ako pozemky určené na výstavbu na bytové účely a účely služieb, ktoré však boli nadobudnuté ako poľnohospodárske pozemky (oslobodené od DPH), považovaný za zdaniteľnú osobu, ktorá je povinná podľa všeobecnej úpravy vyúčtovať DPH z tohto predaja?“

O prejudiciálnych otázkach

26 Svojimi prejudiciálnymi otázkami, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta Súdneho dvora, či sa fyzická osoba, ktorá vykonávala

poľnohospodársku činnosť na pozemku, ktorý je oslobodený od DPH a prekvalifikovaný v dôsledku zmeny územného plánu uskutočnenej z dôvodov nezávislých od jej vôle na pozemok určený na výstavbu, má považovať za zdaniteľnú osobu povinnú platiť daň z pridanej hodnoty, ak začne predávať tieto pozemky. Okrem toho sa vnútroštátny súd pýta, či sa v takýchto prípadoch má „poľnohospodár s paušálnou úpravou" v zmysle článku 295 ods. 1 bodu 3 smernice o DPH považovať za zdaniteľnú osobu, ktorá je povinná platiť DPH v súlade so všeobecnou úpravou, a či sa na ňu uplatní článok 16 tejto smernice.

27 Je potrebné na začiatku spresniť, že z konaní vo veci samej vyplýva, že časť predajov sa viaže k obdobiu zdaňovania, ktoré predchádzalo vstupu Poľskej republiky do Európskej únie. Súdny dvor je príslušný vykladať právo Únie, pokiaľ ide o uplatnenie tohto práva v novom členskom štáte, až od vstupu tohto štátu do Únie (pozri najmä uznesenie zo 6. marca 2007, Ceramika Paradyż, C-168/06, bod 22). Nasledujúce úvahy sa teda týkajú výlučne činností vykonávaných po dátume vstupu Poľskej republiky do Únie.

28 Je rovnako potrebné uviesť, že spory vo veci samej sa týkajú obdobia, počas ktorého boli šiesta smernica a smernica o DPH postupne uplatniteľné. Na zodpovedanie prejudiciálnych otázok nie je však potrebné rozlišovať medzi ustanoveniami uvedených smerníc, lebo sa majú považovať v zásade za obsahovo identické na účely výkladu, ktorý Súdnym dvor bude musieť vykonať v rámci danej veci.

29 Pokiaľ ide o podstatu veci, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že pozemky, ktoré sú predmetom sporu v konaní vo veci samej, boli prekvalifikované v dôsledku zmeny územného plánu uskutočnenej z dôvodov nezávislých od vôle J. Słabého a manželov Kućovcov na pozemky určené na výstavbu.

30 Článok 12 ods. 1 smernice o DPH dovoľuje členských štátom považovať za zdaniteľnú osobu kohokoľvek, kto príležitostne vykonáva činnosti upravené v článku 9 ods. 1 druhom pododseku smernice o DPH, okrem iného jedno dodanie stavebného pozemku.

31 Poľská vláda uvádza, že uplatnila možnosť, ktorú má k dispozícii na základe tohto ustanovenia, a prijala článok 15 ods. 2 zákona o DPH do svojej vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorého sa „za ekonomickú činnosť považuje každá činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby…, a to aj vtedy, ak činnosť bola vykonaná iba raz za okolností svedčiacich o úmysle vykonávať túto činnosť opakovane…“.

32 Ani z rozhodnutí vnútroštátneho súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, ani napokon zo znenia uvedeného článku 15 ods. 2 zákona o DPH však nevyplýva, či Poľská republika účinne uplatnila článok 12 ods. 1 smernice o DPH, pričom toto overenie prináleží vnútroštátnemu súdu.

33 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že toto posledné uvedené ustanovenie upravuje možnosť a nie povinnosť pre členské štáty. Z toho vyplýva, že členské štáty musia v tomto smere na to, aby mohli uplatniť možnosť uvedenú v ustanovení, vykonať v tejto súvislosti voľbu (pozri analogicky rozsudok zo 4. júna 2009, SALIX, Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, C-102/08, Zb. s. I-4629, body 51 a 52).

34 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora si prebratie smernice do vnútroštátneho práva nevyžaduje nevyhnutne formálne a doslovné prebratie jej ustanovení do výslovnej a špecifickej právnej normy a môže sa uspokojiť so všeobecným právnym kontextom, pokiaľ ten skutočne zabezpečí plné uplatnenie smernice dostatočne jasným

a presným spôsobom (pozri analogicky rozsudok SALIX, Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, už citovaný, bod 40).

35 Hoci vnútroštátny súd tvrdí, že dotknutý členský štát využil možnosť stanovenú v článku 12 ods. 1 smernice o DPH, má sa dodanie stavebného pozemku považovať za podliehajúce DPH v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy bez ohľadu na sústavnú povahu činnosti alebo bez ohľadu na otázku, či osoba, ktorá uskutočnila dodanie, vykonáva činnosť výrobcu, obchodníka alebo poskytovateľa služieb, za predpokladu, že táto činnosť nepredstavuje iba uplatňovanie vlastníckeho práva majiteľa.

36 V tomto smere z judikatúry vyplýva, že samotné uplatňovanie vlastníckeho práva majiteľom nemôže byť samo osebe považované za ekonomickú činnosť (pozri rozsudok z 20. júna 1996, Wellcome Trust, C-155/94, Zb. s. I-3013, bod 32).

37 Je potrebné upresniť, že počet a rozsah predajov uskutočnených v prejednávanej veci nie je sám osebe rozhodujúci. Ako už Súdny dvor rozhodol, rozsah predajov nemôže predstavovať kritérium rozlišovania medzi činnosťami subjektu vykonanými súkromne, ktoré nespadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, a tými, ktoré predstavujú ekonomickú činnosť. Súdny dvor poznamenal, že významný odbyt môžu dosahovať aj osoby konajúce na súkromné účely (pozri v tomto zmysle rozsudok Wellcome Trust, už citovaný, bod 37).

38 Rovnako skutočnosť, že pred prevodom vykonala dotknutá osoba parceláciu pozemku na účely dosiahnutia vyššej celkovej ceny, sama osebe nie je určujúca, ako ani obdobie, počas ktorého sa tieto činnosti vykonávali, alebo výška príjmov, ktoré z nich vyplývajú. Všetky tieto okolnosti môžu totiž patriť do rámca nakladania so súkromným majetkom dotknutej osoby.

39 To však neplatí v prípade, keď dotknutá osoba podnikne aktívne kroky k predaju nehnuteľností uplatnením podobných prostriedkov, aké použil výrobca, obchodník alebo osoba poskytujúca služby v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH.

40 Takéto aktívne kroky môžu pozostávať okrem iného zo zavedenia inžinierskych sietí na týchto pozemkoch, ako aj z využitia overených marketingových krokov.

41 Vzhľadom na to, že tieto aktivity nie sú normálne začlenené do rámca nakladania so súkromným majetkom, dodanie pozemku určeného na výstavbu sa za tohto predpokladu nemôže považovať za činnosti spojené výlučne s uplatňovaním vlastníckeho práva majiteľa.

42 V prípade, že by vnútroštátny súd potvrdil, že Poľská republika neuplatnila možnosť upravenú v článku 12 ods. 1 smernice o DPH, bude potrebné preskúmať, či dotknutá činnosť, ktorá je predmetom sporu v konaní vo veci samej, podlieha dani v zmysle článku 9 ods. 1 smernice o DPH.

43 Podľa znenia tohto ustanovenia je pojem zdaniteľnej osoby definovaný vo vzťahu k pojmu ekonomickej činnosti. Je to totiž existencia tejto činnosti, ktorá odôvodňuje postavenie zdaniteľnej osoby (pozri rozsudok z 3. marca 2005, Fini H, C-32/03, Zb. s. I-1599, bod 19).

44 Na tento účel je potrebné pripomenúť, že pojem „ekonomická činnosť“ je definovaný v článku 9 ods. 1 druhom pododseku smernice o DPH ako zahŕňajúci všetky činnosti výrobcu, obchodníka alebo osoby, ktorá poskytuje služby a najmä činnosti

obsahujúce využitie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmov majúcich sústavnú povahu.

45 Podľa ustálenej judikatúry nemôže samotné nadobudnutie a samotný predaj majetku predstavovať využitie majetku na účely dosiahnutia príjmov majúcich sústavnú povahu v zmysle článku 9 ods.1 smernice o DPH, lebo jediný výnos z týchto plnení je tvorený z prípadného zisku pri predaji tohto majetku. Takéto plnenia totiž v zásade nemôžu samy osebe predstavovať ekonomické činnosti v zmysle tejto smernice (pozri rozsudky z 29. apríla 2004, EDM, C-77/01, Zb. s. I-4295, bod 58, a z 21. októbra 2004, BBL, C-8/03, Zb. s. I-10157, bod 39).

46 Kritériá uvedené v bodoch 37 až 41 tohto rozsudku sa uplatnia.

47 V súvislosti s článkom 16 smernice o DPH je potrebné spresniť, že tento článok sa uplatní, ako vyplýva z jeho znenia, ak za príslušný tovar alebo za jeho súčasti bola DPH úplne alebo čiastočne odpočítateľná. V tomto smere z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že nadobudnutie predmetných pozemkov žalobcami v konaní vo veci samej nepodliehalo DPH. Nadobudnutie uvedených pozemkov teda nemohlo viesť k žiadnemu odpočtu DPH. Z toho vyplýva, že tento článok 16 sa neuplatní na situáciu, o akú ide v konaní vo veci samej.

48 Navyše okolnosť, že žalobcovia v konaní vo veci C-181/10 sa zaregistrovali ako zdaniteľné osoby povinné platiť DPH podliehajúce paušálnej úprave z titulu ich poľnohospodárskej činnosti, je vzhľadom na predchádzajúce úvahy irelevantná. Ako totiž

správne tvrdí poľská vláda a Európska komisia, na iné plnenia ako dodanie poľnohospodárskych výrobkov a poskytovanie poľnohospodárskych služieb v zmysle článku 295 ods. 1 smernice o DPH uskutočňované poľnohospodárskym výrobcom s paušálnou sadzbou pri výkone poľnohospodárskej činnosti sa vzťahuje všeobecná úprava tejto smernice (pozri rozsudky z 15. júla 2004, Harbs, C-321/02, Zb. s. I-7101, body 31 a 36, ako aj z 26. mája 2005, Stadt Sundern, C-43/04, Zb. s. I-4491, bod 20).

49 Vzhľadom na uvedené je potrebné na prejudiciálne otázky odpovedať tak, že dodanie pozemku určeného na výstavbu sa má považovať za činnosť podliehajúcu DPH na základe vnútroštátneho práva členského štátu, ak si tento členský štát uplatnil možnosť upravenú v článku 12 ods. 1 smernice o DPH, bez ohľadu na sústavnú povahu činnosti alebo bez ohľadu na otázku, či osoba, ktorá uskutočnila dodanie, vykonáva činnosť výrobcu, obchodníka alebo poskytovateľa služieb, a to za predpokladu, že táto činnosť nepredstavuje iba uplatňovanie vlastníckeho práva majiteľa.

50 Fyzická osoba, ktorá vykonávala poľnohospodársku činnosť na pozemku, prekvalifikovanom v dôsledku zmeny územného plánu uskutočnenej z dôvodov nezávislých od jej vôle na pozemok určený na výstavbu, sa nemá považovať za zdaniteľnú osobu povinnú platiť DPH v zmysle článku 9 ods. 1 a článku 12 ods. 1 smernice o DPH, keď začne predávať tieto pozemky, ak tieto predaje patria do rámca nakladania so súkromným majetkom tejto osoby.

51 Naopak, ak táto osoba na účely realizovania týchto predajov podnikne aktívne kroky na účely predaja nehnuteľností uplatnením podobných prostriedkov, aké použil výrobca, obchodník alebo osoba poskytujúca služby v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH, má sa táto osoba považovať za osobu vykonávajúcu

„ekonomickú činnosť“ v zmysle tohto článku, čiže sa má považovať za zdaniteľnú osobu, ktorá je povinná platiť DPH.

52 Skutočnosť, že táto osoba je „poľnohospodár s paušálnou úpravou“ v zmysle článku 295 ods. 1 bodu 3 smernice o DPH, v tomto smere nie je relevantná.

O trovách

53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Dodanie pozemku určeného na výstavbu sa má považovať za činnosť podliehajúcu dani z pridanej hodnoty na základe vnútroštátneho práva členského štátu, ak si tento členský štát uplatnil možnosť upravenú v článku 12 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/138/ES z 19. decembra 2006, bez ohľadu na sústavnú povahu činnosti alebo bez ohľadu na otázku, či osoba, ktorá uskutočnila dodanie, vykonáva činnosť výrobcu, obchodníka alebo

poskytovateľa služieb, a to za predpokladu, že táto činnosť nepredstavuje iba uplatňovanie vlastníckeho práva majiteľa.

Fyzická osoba, ktorá vykonávala poľnohospodársku činnosť na pozemku prekvalifikovanom v dôsledku zmeny územného plánu uskutočnenej z dôvodov nezávislých od jej vôle na pozemok určený na výstavbu, sa nemá považovať za zdaniteľnú osobu povinnú platiť daň z pridanej hodnoty v zmysle článku 9 ods. 1 a článku 12 ods. 1 smernice 2006/112, zmenenej a doplnenej smernicou 2006/138, keď začne predávať tieto pozemky, ak tieto predaje patria do rámca nakladania so súkromným majetkom tejto osoby.

Naproti tomu, keď táto osoba na účely realizovania týchto predajov podnikne aktívne kroky na účely predaja nehnuteľností uplatnením podobných prostriedkov, aké použil výrobca, obchodník alebo osoba poskytujúca služby v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice 2006/112, zmenenej a doplnenej smernicou 2006/138, má sa považovať za osobu vykonávajúcu „ekonomickú činnosť“ v zmysle tohto článku, a teda sa má považovať za zdaniteľnú osobu, ktorá je povinná platiť daň z pridanej hodnoty.

Skutočnosť, že táto osoba je „poľnohospodár s paušálnou úpravou“ v zmysle článku 295 ods. 1 bodu 3 smernice 2006/112, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/138, v tomto smere nie je relevantná.

Podpisy